

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 547/2014-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Mlynské nivy 44/a, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária ECKER – KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie [REDACTED] 9, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Vladimír Kán, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2013 v konaní sp. zn. 1 Obdo 48/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2013 v konaní sp. zn. 1 Obdo 48/2010 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2013 v konaní sp. zn. 1 Obdo 48/2010 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý uhradiť spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., trovy konania v sume 331,12 € (slovom tristotridsaťjeden eur a dvanásť centov) na účet jeho právneho zástupcu spoločnosti Advokátska kancelária ECKER – KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2013 doručená sťažnosť spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Mlynské nivy 44/a, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 28. marca 2013 v konaní sp. zn. 1 Obdo 48/2010.

1. Sťažovateľ vystupoval ako žalobca v konaní vedenom Okresným súdom Levice (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 Cb 240/2008, ktorého predmetom bolo zaplatenie sumy 11 271 489,67 € s príslušenstvom. Žaloba bola podaná proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca“ alebo „žalovaný“).

Okresný súd zamietol uznesením č. k. 16 Cb 240/2008-438 z 20. januára 2010 návrh odporcu na zastavenie konania. Na odvolanie odporcu Krajský súd v Nitre (ďalej len

„krajský súd“) uznesením č. k. 15 Cob 61/2010-462 z 30. apríla 2010 napadnuté prvostupňové uznesenie zmenil tak, že konanie v časti o zaplatenie sumy 7 364 790,55 € zastavil.

Zmeňujúce uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 21. júna 2010. Sťažovateľ podal proti odvolaciemu uzneseniu dovolanie pre vady podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ako aj podľa § 241 ods. 2 písm. a) a c) OSP.

Najvyšší súd uznesením z 28. marca 2013 v konaní sp. zn. 1 Obdo 48/2010 dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP v spojení s § 243b ods. 4 OSP. Dôvodil, že *„napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 21.6.2010 a takým istým označeným dňom (21.7.)... bol aj koniec lehoty. Posledným dňom na podanie dovolania v tejto veci bol 21. júl 2010 a dovolanie bolo podané o deň neskôr 22.7.2010, teda oneskorene.“*.

2. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ tvrdí, že dovolanie *„podal... dňa 21.07.2010 prostredníctvom Okresného súdu Levice... na Najvyšší súd Slovenskej republiky..., a to tak, že v predmetný deň bolo zaslané a aj doručené Okresnému súdu Levice faxom, ako aj podané na poštovú prepravu“*. Za dôkaz označuje zoznam úspešne realizovaných faxových transmisí z faxu jeho právneho zástupcu, titulnú stranu dovolania s potvrdením súdu o úspešnej faxovej transmisii z 21. júla 2010 17.20 h, poštový podací lístok Slovenskej pošty, a. s., z 21. júla 2010, obálku z č. l. 486 predmetného súdneho spisu s poštovou podacou pečiatkou z 21. júla 2010, ako aj pokyn zákonnej sudkyne kancelárii z č. l. 487 predmetného súdneho spisu s údajom o doručení dovolania okresnému súdu faxom 21. júla 2010. Všetky uvedené dôkazy sťažovateľ k sťažnosti pripojil.

Podľa názoru sťažovateľa z uvedených dôkazov je *„celkom zrejmé, že dovolanie sťažovateľa bolo podané včas“*. Všetky dôkazy najvyšší súd podľa sťažovateľa *„selektívne a arbitrárne ignoroval. Dovolací súd svoje závery o údajnom oneskorenom podaní dovolania sťažovateľa až dňa 22. 7. 2010 žiadnym spôsobom neodôvodnil odkazom*

na konkrétny dokument v súdnom spise; pri stanovení dátumu 21. 6. 2010 ako dňa, ktorým začala plynúť sťažovateľovi lehota na podanie dovolania však dovolací súd neopomenul odkázať na konkrétne číslo listu súdneho spisu (č. l. 468) ako aj na súvisiace ustanovenia OSP o doručovaní... dovolací súd skúmal podmienky konania čisto formálne, vadne a zrejme len veľmi povrchno, čo sa prejavuje aj v odôvodnení jeho záveru o oneskorenom podaní dovolania sťažovateľa, kde bez akéhokoľvek bližšieho vysvetlenia uviedol dátum 22. 7. 2010 ako dátum podania dovolania.“.

3. Ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 547/2014-15 z 24. septembra 2014 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

4. Následne ústavný súd 23. októbra 2014 vyzval najvyšší súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke sťažnosti a na stanovisko k možnému upusteniu od ústneho pojednávania vo veci.

5. Na základe urgencie ústavného súdu z 20. januára 2015 doručil najvyšší súd 4. februára 2015 ústavnému súdu vyjadrenie, v ktorom súhlasil s upustením od ústneho pojednávania o sťažnosti. Pokiaľ ide o vecnú stránku sťažnosti, najvyšší súd uviedol, že „*preskúmaním obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16Cb/240/2008 zistil, že na č.l. 486 sa nachádza obálka opatrená poštovou podacou pečiatkou z 21. júla 2010, ktorou obálkou bolo podané dovolanie navrhovateľa (sťažovateľa). Šetrenie včasnosti podania dovolania faxom v danom prípade preto nebolo potrebné, keďže dovolanie bolo podané včas na poštovú prepravu a to v posledný deň na jeho podanie (21. júla 2010).*“.

6. Vyjadrenie najvyššieho súdu zaslal ústavný súd 11. februára 2015 právnenému zástupcovi sťažovateľa s možnosťou zaujať k nemu stanovisko.

7. V stanovisku doručenom ústavnému súdu 2. apríla 2015 sťažovateľ k vyjadreniu najvyššieho súdu zdôraznil, že tento „vo vyjadrení nielen že priznal nezákonnosť napadnutého uznesenia, ale dokonca ani nebol schopný uviesť žiadne vysvetlenie či dôvody toho, že ako najvyšší orgán v sústave všeobecných súdov po viac ako 2 rokoch trvania dovolacieho konania dospel k celkom absurdným skutkovým a právnym záverom v takej jednoduchej a v súdnej praxi často frekventovanej otázke, akou je počítanie lehôt“. Sťažovateľ tvrdí (a v tomto zmysle aj prikladá dôkazy) vznesenie obvinenia osobám „v minulosti aj v súčasnosti konajúcim za spoločnosť [REDAKOVANÉ]... a to práve pre poškodzovanie sťažovateľa ako úpadcovho veriteľa. Tieto osoby... systematicky vykonávali počas obdobia svojej pôsobnosti v orgánoch úpadcu rôznymi spôsobmi kroky smerujúce k zmenšeniu reálneho majetku úpadcu s cieľom v čo najväčšej miere zmariť uspokojenie veriteľa, teda plnenie záväzkov voči SPP, a. s. vyplývajúcich zo zmluvy o dodávke plynu, čím spôsobili SPP, a. s. škodu vo výške najmenej 21.680.529,46 eur“.

Citovaným tvrdením dôvodí, prečo „rozhodnutie o postup porušovateľa predstavujú mimoriadne závažný zásah do práv sťažovateľa“. Na takomto hodnotení potom formuluje názor, podľa ktorého „samotné zrušenie napadnutého rozhodnutia nepredstavuje dostatočnú satisfakciu. Je tiež zrejmé..., že sťažovateľ nebude mať po zrušení napadnutého uznesenia možnosť uplatňovať svoje práva pred všeobecnými súdmi tak, ako keby k postupu a vydaniu napadnutého uznesenia nedošlo, a to vzhľadom na reštrukturalizáciu spoločnosti [REDAKOVANÉ] – sťažovateľovho odporcu v konaní pred všeobecnými súdmi.“. Sťažovateľ totiž podľa jeho tvrdenia „vzhľadom na dĺžku a výsledok dovolacieho konania stratil možnosť úspešne vymáhať od protistrany – spoločnosti [REDAKOVANÉ] pohľadávku v mimoriadne vysokej výške 7.364.790,55 EUR... O dovolaní sťažovateľa... porušovateľ rozhodol až po tom, čo bola povolená reštrukturalizácia jeho dlžníka. Veriteľský výbor na schôdzi konanej dňa 8.1.2014... schválil návrh reštrukturalizačného plánu dlžníka [REDAKOVANÉ] Predmetný reštrukturalizačný plán [REDAKOVANÉ] bol následne na schvaľovacej schôdzi dňa 7.2.2014 veriteľmi dlžníka oprávnenými vykonávať hlasovacie práva aj schválený. Tejto schvaľovacej schôdze sa zúčastnil aj sťažovateľ, avšak ako veriteľ, ktorý svoje práva vykonávať nemohol z dôvodu účelového popretia jeho prihlásených pohľadávok zo strany správcu... Schválený

reštrukturalizačný plán na str. 48 predpokladá uspokojenie pohľadávky sťažovateľa (ako nezabezpečeného veriteľa) v rozsahu 16,8%. Z uvedeného možno dovodiť, že v dôsledku postupu porušovateľa sa znížila vymožitelnosť tej časti sťažovateľovej pohľadávky, o ktorej odvolací súd zastavil konanie a voči ktorej smerovalo dovolanie (7.364.790,55 EUR) o 83,2%, t. j. o 6.127.505,73 EUR. Táto suma predstavuje škodu, ktorá vznikla sťažovateľovi v priamej príčinnej súvislosti s porušením jeho práv postupom a rozhodnutím porušovateľa... Sťažovateľ má za to, že pri vymáhaní celej vyššie uvedenej sumy by bol v plnom rozsahu úspešný, nakoľko išlo o vymáhanie nezaplatenej kúpnej ceny za zemný plyn dodaný spoločnosti [REDAKOVANÉ] v rokoch 2006 – 2008, a to vo výške zodpovedajúcej kalkuláciám spoločnosti [REDAKOVANÉ], pričom túto spoločnosť už v minulosti súdy právoplatne zaviazali na zaplatenie ceny za zemný plyn dodaný jej sťažovateľom v roku 2005.“.

Z uvedených dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd „priznal aj finančné zadostučinenie vo výške 200.000,- EUR“.

8. Sťažovateľ doručil ústavnému súdu 7. apríla 2015 prostredníctvom svojho právneho zástupcu súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

9. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

1. Jedinou a zásadnou sťažnostnou námietkou, ktorú sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho vzniesol, je tvrdenie o včasnosti podania jeho dovolania proti uzneseniu krajského súdu č. k. 15 Cob 61/2010-462 z 30. apríla 2010. Napriek tomu najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu oneskorenosti jeho podania.

Nevyhnutným predpokladom realizácie ústavného práva na súdnu ochranu je taký prejav fyzickej alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha jej poskytnutia (návrh na začatie konania, žaloba). Preto k odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy dochádza až vtedy, ak „každý“ (a zákonom ustanoveným postupom) sa domáhal svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ale súdna ochrana mu nebola poskytnutá (I. ÚS 24/97).

2. Z vyžiadaného spisu, ktorý najvyšší súd doručil ústavnému súdu skutkovo vyplýva, že odvolacie uznesenie krajského súdu č. k. 15 Cob 61/2010-462 z 30. apríla 2010 nadobudlo právoplatnosť 21. júna 2010. Na č. l. 472 sa nachádza faxové podanie právneho zástupcu sťažovateľa obsahujúce dovolanie, na ktorom je vyznačený časový údaj o jeho

odoslaní, a to „21/07 17:20 FAX“. Na tomto podaní je prezenčná pečiatka okresného súdu s dátumom 22. júla 2010 vyznačená o 7.32 h.

Na č. l. 476 – 479 je žurnalizované identické dovolanie sťažovateľa, avšak v písomnej forme, ktorého prijatie okresný súd vyznačil 23. júla 2010 o 9.22 h. Súčasne je k tomuto podaniu sťažovateľa na č. l. 486 pripojená listová obálka, na ktorej je vyznačený dátum podania na poštovú prepravu 21. júla 2010.

Ustálené skutkové zistenia (predovšetkým obsah listiny na č. l. 486) nespochybnil vo svojom vyjadrení ani najvyšší súd, keď zdôraznil, že „*dovolanie bolo podané včas na poštovú prepravu a to v posledný deň na jeho podanie (21. júla 2010)*“.

3. Podľa § 240 ods. 1 OSP účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

Podľa § 57 ods. 2 OSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

Podľa § 57 ods. 3 OSP lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

4. Posledným dňom na podanie dovolania bol v sťažovateľovom prípade 21. júl 2010. Z č. l. 486 jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že na poštovú prepravu sťažovateľ svoje dovolanie odovzdal 21. júla 2010. Dovolanie teda bolo podané včas.

Včasnosť podaného dovolania potvrdzuje nepriamo i obsah č. l. 487, na ktorom je zákonnou sudkyňou vyznačený pre súdnu kanceláriu pokyn, aby „*dovolanie navrhovateľa doručené súd faxom dňa 21.07.2010... a v origináli dňa 23.07.2010...*“ bolo doručené právnenému zástupcovi odporcu.

Aj na sprievodnom liste (č. l. 509) pri postúpení spisu najvyššiemu súdu ako súdu dovolaciemu okresný súd uvádza, že „*dovolanie na č. l. 472– 475 bolo podané faxom dňa 21.07.2010 a doplnené zaslaním jeho originálu prostredníctvom pošty dňa 21.07.2010 (č. l. 476-479)*“.

Napriek uvedeným skutočnostiam napadnutým uznesením z 28. marca 2013 v konaní sp. zn. 1 Obdo 48/2010 najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol, pretože „*dovolanie bolo podané o deň neskôr 22.7.2010, teda oneskorene*“.

5. Ak dovolací súd odmietne dovolanie účastníka konania ako oneskorene podané, hoci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že dovolanie bolo účinne podané včas (v posledný deň lehoty na jeho podanie), ide o odopretie spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), pretože pochybenie v procesno-právnom hodnotení rozhodujúcich skutkových okolností má za následok, že najvyšší súd nepreskúma meritórne dovolacie námietky účastníka konania.

Naplnenie formulovaných podmienok v posudzovanom prípade ústavný súd zistil, preto bolo potrebné konštatovať porušenie sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). Preto, keďže ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu napadnutým uznesením najvyššieho súdu, bolo potrebné vysloviť i porušenie sťažovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

6. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu i jeho práva na spravodlivé súdne konanie, bolo namieste využitie právomoci podľa čl. 127 ods. 2 ústavy (bod 2 výroku tohto nálezu).

7. Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

V ďalšom konaní bude úlohou najvyššieho súdu opätovne sa zaoberať sporným dovolaním sťažovateľa, ktoré bolo 21. júla 2010 podané proti uzneseniu krajského súdu č. k. 15 Cob 61/2010-462 z 30. apríla 2010, ako podaným včas.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa garantovaného mu čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj o porušení jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré si uplatnil v sume 200 000 €.

Sťažovateľ svoju žiadosť zdôvodnil tvrdením, podľa ktorého počas dovolacieho konania na najvyššom súde došlo k povoleniu reštrukturalizácie odporcu, ako aj k schváleniu reštrukturalizačného plánu, v dôsledku čoho žalovaná pohľadávka sťažovateľa v prípade potvrdenia jej právnej existencie bude uspokojená len v rozsahu 16,8 %.

Sťažovateľ neberie do úvahy, že zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v daných okolnostiach neznamená potvrdenie hmotnoprávneho nároku uplatňovaného sťažovateľom v konaní pred okresným súdom a neskôr pre krajským súdom. Ústavný súd dospel iba k záveru, že dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu ako súdu dovolacieho bolo podané včas, čo nijako neprejudikuje budúce rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa ani o sťažovateľovej žalobe (v prípade, ak by najvyšší súd v ďalšom konaní konštatoval dôvodnosť dovolania a vec by sa vrátila krajskému súdu alebo okresnému súdu). Dôvody uvedené sťažovateľom na podporu uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia teda neobstoja.

Navyše, odôvodnenie požadovaného finančného zadosťučinenia dokazuje, že sťažovateľ ho vníma ako náhradu majetkovej škody vzniknutej ústavne vadným uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd už stabilne zastáva názor, že cieľom finančného zadosťučinenia nie je náhrada prípadnej škody vzniknutej ústavne chybným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci (napr. III. ÚS 237/07, III. ÚS 87/08). Inštitút finančného zadosťučinenia podľa čl. 127 ods. 3 ústavy nemôže suplovať prípadnú náhradu škody, ktorú v takýchto prípadoch zaručuje čl. 46 ods. 3 ústavy v rovine zákonnej právnej regulácie realizovaný zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedený zákon dokonca umožňuje požadovať aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Z citovaného čl. 127 ods. 3 ústavy tiež vyplýva, že finančné zadosťučinenie sa môže, ale nemusí priznať. Takéto zadosťučinenie je namieste tam, kde nie je možné dosiahnuť a dovŕšiť ochranu porušeného základného práva iným, ústavne a zákonne upraveným spôsobom (napr. I. ÚS 15/02, I. ÚS 139/02, II. ÚS 152/08).

Podľa názoru ústavného súdu za podmienky úspechu sťažovateľovho dovolania v spojení s následným úspechom v konaní vo veci samej bude možné dovŕšiť ochranu porušeného základného práva i práva zaručeného dohovorom spôsobom, ktorý regulujú

právne predpisy o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej (teda aj súdnej) moci.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažovateľovi požadované finančné zadosťučinenie nepriznal (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ v sťažnostnom petite navrhol priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,12 €.

Ústavný súd vzhľadom na výsledok meritórneho prerokovania sťažnosti považoval za potrebné priznať sťažovateľovi náhradu trov konania za dva úkony právnej služby poskytnutej jeho právnym zástupcom, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, ako aj za písomné podanie – sťažnosť. V stanovisku doručenom ústavnému súdu 2. apríla 2015 totiž sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo právne hodnotenia, ktoré by boli spôsobilé podstatne ovplyvniť konečný úsudok ústavného súdu o predmete konania.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Úkony právnej služby boli vykonané v roku 2013. Základná tarifa podľa ustanovení § 11 ods. 3 vyhlášky je 1/6 z výpočtového základu (§ 1 ods. 3 vyhlášky, t. j. zo sumy 781 €

pre úkony v roku 2013), čo predstavuje za jeden úkon v roku 2013 odmenu v sume 130,16 € a k tomu režijný paušál za jeden úkon v sume 7,81 €.

Náhrada trov právneho zastúpenia vo vzťahu k prevzatiu a príprave zastúpenia sťažovateľa, ako aj k podaniu sťažnosti predstavuje 268,13 €. K tomu bolo potrebné pripočítať dvakrát režijný paušál, teda dvakrát po 7,81 €. Sťažovateľ má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94 €. Ústavný súd však vyčíslenú sumu zvýšil o 20 % dane z pridanej hodnoty, keďže sťažovateľ preukázal, že jeho právny zástupca je platiteľom dane z pridanej hodnoty. Spolu tak má sťažovateľ nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,12 € (bod 3 výroku tohto nálezu), pričom najvyšší súd je povinný zaplatiť ju na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2015